

METALOGIKA

Andrzej Indrzejczak

Katedra Logiki i Metodologii Nauk UŁ

Łódź, semestr letni 2009/2010

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Para uporządkowana skończonych ciągów (list) formuł rozdzielonych symbolem $\Rightarrow$.

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Para uporządkowana skończonych ciągów (list) formuł rozdzielonych symbolem $\Rightarrow$.

zapisywany tak:

$$\varphi_1, \dots, \varphi_k \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_n, \text{ z } k \geq 0, n \geq 0.$$

lub tak:

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Para uporządkowana skończonych ciągów (list) formuł rozdzielonych symbolem $\Rightarrow$.

zapisywany tak:

$$\varphi_1, \dots, \varphi_k \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_n, \text{ z } k \geq 0, n \geq 0.$$

lub tak:

$$\Gamma \Rightarrow \Delta$$

Γ to *poprzednik*, a Δ to *następnik* sekwentu.

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Para uporządkowana skończonych ciągów (list) formuł rozdzielonych symbolem $\Rightarrow$.

zapisywany tak:

$$\varphi_1, \dots, \varphi_k \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_n, \text{ z } k \geq 0, n \geq 0.$$

lub tak:

$$\Gamma \Rightarrow \Delta$$

Γ to *poprzednik*, a Δ to *następnik* sekwentu.

Sekwenty, które zawierają tylko zmienne zdaniowe będziemy nazywali *sekwentami atomowymi*.

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Para uporządkowana skończonych ciągów (list) formuł rozdzielonych symbolem $\Rightarrow$.

zapisywany tak:

$$\varphi_1, \dots, \varphi_k \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_n, \text{ z } k \geq 0, n \geq 0.$$

lub tak:

$$\Gamma \Rightarrow \Delta$$

Γ to *poprzednik*, a Δ to *następnik* sekwentu.

Sekwenty, które zawierają tylko zmienne zdaniowe będziemy nazywali *sekwentami atomowymi*.

Uwaga1: Zarówno poprzednik, jak i następnik sekwentu mogą być ciągami pustymi.

Rachunek LK Gentzena

Definicja sekwentu w sensie Gentzena:

Para uporządkowana skończonych ciągów (list) formuł rozdzielonych symbolem $\Rightarrow$.

zapisywany tak:

$$\varphi_1, \dots, \varphi_k \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_n, \text{ z } k \geq 0, n \geq 0.$$

lub tak:

$$\Gamma \Rightarrow \Delta$$

Γ to *poprzednik*, a Δ to *następnik* sekwentu.

Sekwenty, które zawierają tylko zmienne zdaniowe będziemy nazywali *sekwentami atomowymi*.

Uwaga1: Zarówno poprzednik, jak i następnik sekwentu mogą być ciągami pustymi.

Uwaga2: W wielu wariantach RS zamiast ciągów używa się multizbiorów lub zbiorów.

RACHUNEK SEKWENTÓW GENTZENA

LK Gentzena (1934) – reguły strukturalne

RACHUNEK SEKWENTÓW GENTZENA

LK Gentzena (1934) – reguły strukturalne

$$(AX) \quad \varphi \Rightarrow \varphi$$

$$(Cut) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

$$(W \Rightarrow) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow W) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(C \Rightarrow) \quad \frac{\varphi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow C) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(P \Rightarrow) \quad \frac{\Pi, \varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Pi, \psi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow P) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi, \varphi, \Pi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi, \Pi}$$

RACHUNEK SEKWENTÓW GENTZENA

LK Gentzena (1934) – reguły strukturalne

$$(AX) \quad \varphi \Rightarrow \varphi$$

$$(Cut) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

$$(W\Rightarrow) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow W) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(C\Rightarrow) \quad \frac{\varphi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow C) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(P\Rightarrow) \quad \frac{\Pi, \varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Pi, \psi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow P) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi, \varphi, \Pi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi, \Pi}$$

Uwaga: nazwy reguł: W – weakening, C – contraction, P – permutation.

RACHUNEK SEKWENTÓW GENTZENA

LK Gentzena (1934) – reguły logiczne

RACHUNEK SEKWENTÓW GENTZENA

LK Gentzena (1934) – reguły logiczne

$$(\neg \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}{\neg \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \neg) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \neg \varphi}$$

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}$$

$$(\vee \Rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \vee \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \vee) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

$$(\Rightarrow \vee) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

$$(\rightarrow \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi \rightarrow \psi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \rightarrow \psi}$$

Rachunek LK Gentzena – reguły:

Przykłady zastosowania reguł:

Rachunek LK Gentzena – reguły:

Przykłady zastosowania reguł:

$$\frac{p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, p \rightarrow r \quad p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, \neg s}{p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, (p \rightarrow r) \wedge \neg s}$$

daje nam przykład zastosowania $(\Rightarrow \wedge)$,

Rachunek LK Gentzena – reguły:

Przykłady zastosowania reguł:

$$\frac{p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, p \rightarrow r \quad p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, \neg s}{p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, (p \rightarrow r) \wedge \neg s}$$

daje nam przykład zastosowania ($\Rightarrow \wedge$),
 natomiast:

$$\frac{p \wedge q, q \rightarrow r \Rightarrow \neg q, p \rightarrow r, \neg r \quad p \vee q, q \rightarrow r, q \wedge r \Rightarrow \neg(p \vee r), \neg s}{\neg r \rightarrow p \vee q, p \wedge q, q \rightarrow r, q \rightarrow r, q \wedge r \Rightarrow \neg q, p \rightarrow r, \neg(p \vee r), \neg s}$$

daje przykład zastosowania ($\rightarrow \Rightarrow$).

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem aksjomatycznym S jest *dowodem sekwentu* S .

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem aksjomatycznym S jest *dowodem sekwentu* S .
- 2 Jeżeli $\mathcal{D}$ jest dowodem sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu S' poniżej sekwentu S jest dowodem sekwentu S' , pod warunkiem, że S jest podstawieniem przesłanki a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł jednoprzestankowych.

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem aksjomatycznym S jest *dowodem sekwentu* S .
- 2 Jeżeli $\mathcal{D}$ jest dowodem sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu S' poniżej sekwentu S jest dowodem sekwentu S' , pod warunkiem, że S jest podstawieniem przesłanki a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł jednoprzestankowych.
- 3 Jeżeli $\mathcal{D}$ jest dowodem sekwentu S a $\mathcal{D}'$ jest dowodem S' , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu S'' poniżej sekwentów S i S' jest dowodem sekwentu S'' , pod warunkiem, że S jest podstawieniem lewej przesłanki, S' jest podstawieniem prawej przesłanki, a S'' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł dwuprzestankowych.

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem aksjomatycznym S jest *dowodem sekwentu* S .
- 2 Jeżeli $\mathcal{D}$ jest dowodem sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu S' poniżej sekwentu S jest dowodem sekwentu S' , pod warunkiem, że S jest podstawieniem przesłanki a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł jednoprzestankowych.
- 3 Jeżeli $\mathcal{D}$ jest dowodem sekwentu S a $\mathcal{D}'$ jest dowodem S' , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu S'' poniżej sekwentów S i S' jest dowodem sekwentu S'' , pod warunkiem, że S jest podstawieniem lewej przesłanki, S' jest podstawieniem prawej przesłanki, a S'' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł dwuprzestankowych.
- 4 Nic więcej nie jest dowodem sekwentu w RS.

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

To, że sekwent $\Gamma \Rightarrow \Delta$ ma dowód będziemy zaznaczać pisząc $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$.

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

To, że sekwent $\Gamma \Rightarrow \Delta$ ma dowód będziemy zaznaczać pisząc $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$.

W szczególności dowód sekwentu $\Rightarrow \varphi$, to dowód tezy φ .

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu

To, że sekwent $\Gamma \Rightarrow \Delta$ ma dowód będziemy zaznaczać pisząc $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$.

W szczególności dowód sekwentu $\Rightarrow \varphi$, to dowód tezy φ .

Uwaga: Podana definicja dowodu jest indukcyjna, co umożliwia dowody przez indukcję po długości dowodu.

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu – przykład:

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu – przykład:

$$\begin{array}{c}
 \frac{p \Rightarrow p \quad (\rightarrow \Rightarrow) \frac{p \Rightarrow p \quad q \Rightarrow q}{p \rightarrow q, p \Rightarrow q} \quad r \Rightarrow r}{q \rightarrow r, p \rightarrow q, p \Rightarrow r} (\rightarrow \Rightarrow)}{p \rightarrow (q \rightarrow r), p, p \rightarrow q, p \Rightarrow r} (\rightarrow \Rightarrow)} \\
 \frac{p \rightarrow (q \rightarrow r), p, p \rightarrow q, p \Rightarrow r}{p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q, p \Rightarrow r} (P \Rightarrow)} \\
 \frac{p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p, p \rightarrow q, p \Rightarrow r}{p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p, p \rightarrow q \Rightarrow r} (P \Rightarrow)} \\
 \frac{p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p, p \rightarrow q \Rightarrow r}{p, p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow r} (P \Rightarrow)} \\
 \frac{p, p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow r}{p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow r} (C \Rightarrow)} \\
 \frac{p, p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow r}{p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow p \rightarrow r} (\Rightarrow \rightarrow)} \\
 \frac{p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow p \rightarrow r}{p \rightarrow q, p \rightarrow (q \rightarrow r) \Rightarrow p \rightarrow r} (P \Rightarrow)} \\
 \frac{p \rightarrow q, p \rightarrow (q \rightarrow r) \Rightarrow p \rightarrow r}{p \rightarrow (q \rightarrow r) \Rightarrow (p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r)} (\Rightarrow \rightarrow)} \\
 \frac{p \rightarrow (q \rightarrow r) \Rightarrow (p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r)}{\Rightarrow (p \rightarrow (q \rightarrow r)) \rightarrow ((p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r))} (\Rightarrow \rightarrow)}
 \end{array}$$

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu – przykład z uproszczeniami:

Rachunek LK Gentzena – dowody:

Dowód sekwentu – przykład z uproszczeniami:

$$\begin{array}{c}
 p \Rightarrow p \\
 \hline
 \frac{p \Rightarrow p \quad q \Rightarrow q}{p \rightarrow q, p \Rightarrow q} (\rightarrow \Rightarrow) \quad r \Rightarrow r}{q \rightarrow r, p \rightarrow q, p \Rightarrow r} (\rightarrow \Rightarrow) \\
 \hline
 \frac{p \rightarrow (q \rightarrow r), p, p \rightarrow q, p \Rightarrow r}{p \rightarrow (q \rightarrow r), p \rightarrow q \Rightarrow p \rightarrow r} (\Rightarrow \rightarrow) \\
 \hline
 \frac{p \rightarrow (q \rightarrow r) \Rightarrow (p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r)}{\Rightarrow (p \rightarrow (q \rightarrow r)) \rightarrow ((p \rightarrow q) \rightarrow (p \rightarrow r))} (\Rightarrow \rightarrow)
 \end{array}$$

Rachunek LK Gentzena

Adekwatność LK-KRZ

Gentzen udowodnił adekwatność LK syntaktycznie wykazując jego równoważność z H-**KRZ**

Rachunek LK Gentzena

Adekwatność LK-KRZ

Gentzen udowodnił adekwatność LK syntaktycznie wykazując jego równoważność z H-KRZ

Twierdzenie1: $\vdash_H \varphi$ wtw $\vdash \Rightarrow \varphi$

Rachunek LK Gentzena

Adekwatność LK-KRZ

Gentzen udowodnił adekwatność LK syntaktycznie wykazując jego równoważność z H-**KRZ**

Twierdzenie1: $\vdash_H \varphi$ wtw $\vdash \Rightarrow \varphi$

Udowodnimy jedną z implikacji składających się na powyższe twierdzenie:

Rachunek LK Gentzena

Adekwatność LK-KRZ

Gentzen udowodnił adekwatność LK syntaktycznie wykazując jego równoważność z H-KRZ

Twierdzenie1: $\vdash_H \varphi$ wtw $\vdash \Rightarrow \varphi$

Udowodnimy jedną z implikacji składających się na powyższe twierdzenie:

Lemat2: Jeżeli $\vdash_H \varphi$, to $\vdash \Rightarrow \varphi$

Rachunek LK Gentzena

Adekwatność LK-KRZ

Gentzen udowodnił adekwatność LK syntaktycznie wykazując jego równoważność z H-KRZ

Twierdzenie1: $\vdash_H \varphi$ wtw $\vdash \Rightarrow \varphi$

Udowodnimy jedną z implikacji składających się na powyższe twierdzenie:

Lemat2: Jeżeli $\vdash_H \varphi$, to $\vdash \Rightarrow \varphi$

Dowód lematu2 wymaga skonstruowania w LK schematów dowodów wszystkich aksjomatów oraz wykazania, że każde zastosowanie MP w dowodzie w H daje się odtworzyć w LK.

Adekwatność LK-KRZ

Adekwatność LK-KRZ

Przypomnijmy inwariantną aksjomatykę **KRZ** z regułą MP jako jedyną regułą inferencji:

Adekwatność LK-KRZ

Adekwatność LK-KRZ

Przypomnijmy inwariantną aksjomatykę **KRZ** z regułą MP jako jedyną regułą inferencji:

- 1 $\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \varphi)$
- 2 $(\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \chi)) \rightarrow ((\varphi \rightarrow \psi) \rightarrow (\varphi \rightarrow \chi))$
- 3 $\varphi \wedge \psi \rightarrow \varphi$
- 4 $\varphi \wedge \psi \rightarrow \psi$
- 5 $\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \varphi \wedge \psi)$
- 6 $\varphi \rightarrow \varphi \vee \psi$
- 7 $\psi \rightarrow \varphi \vee \psi$
- 8 $(\varphi \rightarrow \chi) \rightarrow ((\psi \rightarrow \chi) \rightarrow (\varphi \vee \psi \rightarrow \chi))$
- 9 $(\neg\varphi \rightarrow \neg\psi) \rightarrow (\psi \rightarrow \varphi)$

Adekwatność LK-KRZ

Schemat dowodu dla aksjomatu 8.

Adekwatność LK-KRZ

Schemat dowodu dla aksjomatu 8.

$$\begin{array}{c}
 (\rightarrow \Rightarrow) \frac{\varphi \Rightarrow \varphi \quad \chi \Rightarrow \chi}{\varphi \rightarrow \chi, \varphi \Rightarrow \chi} \quad \frac{\psi \Rightarrow \psi \quad \chi \Rightarrow \chi}{\psi \rightarrow \chi, \psi \Rightarrow \chi} (\rightarrow \Rightarrow) \\
 (W \Rightarrow) \frac{\varphi, \psi \rightarrow \chi, \varphi \rightarrow \chi \Rightarrow \chi}{\varphi, \psi \rightarrow \chi, \varphi \rightarrow \chi \Rightarrow \chi} \quad \frac{\psi, \psi \rightarrow \chi, \varphi \rightarrow \chi \Rightarrow \chi}{\psi, \psi \rightarrow \chi, \varphi \rightarrow \chi \Rightarrow \chi} (\Rightarrow W) \\
 (\vee \Rightarrow) \frac{\varphi \vee \psi, \psi \rightarrow \chi, \varphi \rightarrow \chi \Rightarrow \chi}{\psi \rightarrow \chi, \varphi \rightarrow \chi \Rightarrow \varphi \vee \psi \rightarrow \chi} \\
 (\Rightarrow \rightarrow) \frac{\varphi \rightarrow \chi \Rightarrow (\psi \rightarrow \chi) \rightarrow (\varphi \vee \psi \rightarrow \chi)}{\Rightarrow (\varphi \rightarrow \chi) \rightarrow ((\psi \rightarrow \chi) \rightarrow (\varphi \vee \psi \rightarrow \chi))}
 \end{array}$$

Adekwatność LK-KRZ

Schemat zastosowania MP w LK.

Adekwatność LK-KRZ

Schemat zastosowania MP w LK.

$$\frac{\mathcal{D}_2 \quad \Rightarrow \varphi}{\Rightarrow \varphi} \quad \frac{\mathcal{D}_1 \quad \Rightarrow \varphi \rightarrow \psi \quad \frac{\varphi \Rightarrow \varphi \quad \psi \Rightarrow \psi}{\varphi \rightarrow \psi, \varphi \Rightarrow \psi} (\rightarrow \Rightarrow)}{\varphi \Rightarrow \psi} (\text{Cut})}{\Rightarrow \psi} (\text{Cut})$$

gdzie $\mathcal{D}_1$ i $\mathcal{D}_2$ to symulacje (w LK) dowodów w H obu tez stanowiących przesłanki zastosowania MP.

Adekwatność LK-KRZ

Przekładalność sekwentów

Adekwatność LK-KRZ

Przekładalność sekwentów

Aby udowodnić implikację w drugą stronę musiał jednak Gentzen dokonać jakiejś formy przekładu sekwentów na uboższy język aksjomatycznej formalizacji.

Adekwatność LK-KRZ

Przekładalność sekwentów

Aby udowodnić implikację w drugą stronę musiał jednak Gentzen dokonać jakiejś formy przekładu sekwentów na uboższy język aksjomatycznej formalizacji.

- Dowolny sekwent o postaci $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ z $i > 0, k > 0$ należy zinterpretować jako formułę postaci $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$.

Adekwatność LK-KRZ

Przekładalność sekwentów

Aby udowodnić implikację w drugą stronę musiał jednak Gentzen dokonać jakiejś formy przekładu sekwentów na uboższy język aksjomatycznej formalizacji.

- Dowolny sekwent o postaci $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ z $i > 0, k > 0$ należy zinterpretować jako formułę postaci $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$.
- W przypadku $i = 1$ lub $k = 1$ mamy do czynienia ze zredukowaną (jednoelementową) koniunkcją lub alternatywą.

Adekwatność LK-KRZ

Przekładalność sekwentów

Aby udowodnić implikację w drugą stronę musiał jednak Gentzen dokonać jakiejś formy przekładu sekwentów na uboższy język aksjomatycznej formalizacji.

- Dowolny sekwent o postaci $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ z $i > 0, k > 0$ należy zinterpretować jako formułę postaci $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$.
- W przypadku $i = 1$ lub $k = 1$ mamy do czynienia ze zredukowaną (jednoelementową) koniunkcją lub alternatywą.
- Pusty poprzednik sekwentu interpretujemy jako $\top$ natomiast pusty następnik jako $\perp$.

Adekwatność LK-KRZ

Przykłady interpretacji sekwentów:

Adekwatność LK-KRZ

Przykłady interpretacji sekwentów:

- $\Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ interpretujemy jako $\top \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$ (lub – prościej – jako $\psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$)

Adekwatność LK-KRZ

Przykłady interpretacji sekwentów:

- $\Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ interpretujemy jako $\top \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$ (lub – prościej – jako $\psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$)
- $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow$ jako $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \perp$ (lub – w myśl definicji negacji – jako $\neg(\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i)$).

Adekwatność LK-KRZ

Przykłady interpretacji sekwentów:

- $\Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ interpretujemy jako $\top \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$ (lub – prościej – jako $\psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$)
- $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow$ jako $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \perp$ (lub – w myśl definicji negacji – jako $\neg(\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i)$).
- Sekwent z pustym poprzednikiem i następnikiem oznacza po prostu $\perp$, gdyż $\top \rightarrow \perp \leftrightarrow \neg\top \vee \perp \leftrightarrow \perp \vee \perp \leftrightarrow \perp$.

Adekwatność LK-KRZ

Przykłady interpretacji sekwentów:

- $\Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$ interpretujemy jako $\top \rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$ (lub – prościej – jako $\psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$)
- $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow$ jako $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \perp$ (lub – w myśl definicji negacji – jako $\neg(\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i)$).
- Sekwent z pustym poprzednikiem i następnikiem oznacza po prostu $\perp$, gdyż $\top \rightarrow \perp \leftrightarrow \neg\top \vee \perp \leftrightarrow \perp \vee \perp \leftrightarrow \perp$.

Dla wykazania, że $\vdash \Rightarrow \varphi$ implikuje $\vdash_H \varphi$ Gentzen udowodnił, że przekład każdej reguły LK daje nam regułę dowiedlną w systemie aksjomatycznym. – dla chętnych.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Poszerzenie semantyki na sekweny:

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Poszerzenie semantyki na sekwenty:

Spełnianie:

$\mathfrak{M} \models \Gamma \Rightarrow \Delta$ wtw przynajmniej jedna formuła w poprzedniku jest fałszywa lub przynajmniej jedna w następniku jest prawdziwa.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Poszerzenie semantyki na sekwenty:

Spełnianie:

$\mathfrak{M} \models \Gamma \Rightarrow \Delta$ wtw przynajmniej jedna formuła w poprzedniku jest fałszywa lub przynajmniej jedna w następniku jest prawdziwa.

Falsyfikacja:

$\mathfrak{M} \not\models \Gamma \Rightarrow \Delta$ wtw każda formuła w poprzedniku jest prawdziwa a każda w następniku jest fałszywa.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Poszerzenie semantyki na sekwenty:

Spełnianie:

$\mathfrak{M} \models \Gamma \Rightarrow \Delta$ wtw przynajmniej jedna formuła w poprzedniku jest fałszywa lub przynajmniej jedna w następniku jest prawdziwa.

Falsyfikacja:

$\mathfrak{M} \not\models \Gamma \Rightarrow \Delta$ wtw każda formuła w poprzedniku jest prawdziwa a każda w następniku jest fałszywa.

Tautologiczność:

$\models \Gamma \Rightarrow \Delta$ wtw $\forall \mathfrak{M}, \mathfrak{M} \models \Gamma \Rightarrow \Delta$

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Przy zadanej wyżej interpretacji możemy wykazać:

Lemat3: Każda reguła LK jest niezawodna

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Przy zadanej wyżej interpretacji możemy wykazać:

Lemat3: Każda reguła LK jest niezawodna

Należy pokazać, że jeżeli przesłanki reguły są tautologiczne, to wniosek też.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie – przykład:

Przypadek ($\rightarrow \Rightarrow$):

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie – przykład:

Przypadek ($\rightarrow \Rightarrow$):

Założmy, że $\models \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi$ i $\models \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma$ ale
 $\not\models \varphi \rightarrow \psi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma$.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie – przykład:

Przypadek ($\rightarrow \Rightarrow$):

Założmy, że $\models \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi$ i $\models \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma$ ale

$\not\models \varphi \rightarrow \psi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma$.

Zatem w pewnym modelu $\mathfrak{M}$ zarówno $\varphi \rightarrow \psi$ jak i wszystkie elementy Γ i Π są spełnione natomiast wszystkie elementy Δ i Σ są tam fałszywe.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie – przykład:

Przypadek ($\rightarrow \Rightarrow$):

Założmy, że $\models \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi$ i $\models \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma$ ale
 $\not\models \varphi \rightarrow \psi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma$.

Zatem w pewnym modelu $\mathfrak{M}$ zarówno $\varphi \rightarrow \psi$ jak i wszystkie elementy Γ i Π są spełnione natomiast wszystkie elementy Δ i Σ są tam fałszywe.

Skoro $\mathfrak{M} \models \varphi \rightarrow \psi$, to $\mathfrak{M} \not\models \varphi$ lub $\mathfrak{M} \models \psi$. Oba przypadki prowadzą do sprzeczności; przy pierwszym lewa, a przy drugim prawa przesłanka byłaby sfalsyfikowana w $\mathfrak{M}$.

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Twierdzenie4: Jeżeli $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$, to $\models \Gamma \Rightarrow \Delta$

Adekwatność LK-KRZ

Semantyczne przystosowanie:

Twierdzenie4: Jeżeli $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$, to $\models \Gamma \Rightarrow \Delta$

Dowód przez indukcję po długości dowodu $\Gamma \Rightarrow \Delta$. Dowód bazy jest oczywisty, gdyż każdy jednoelementowy dowód to sekwent aksjomatyczny, który jest tautologią. Pokazujemy, że dowód sekwentu $\Gamma \Rightarrow \Delta$ o długości n jest dowodem tautologii przy założeniu, że każdy dowód krótszy spełnia ten warunek. Ponieważ dowód każdej z przesłanek sekwentu $\Gamma \Rightarrow \Delta$ ma długość mniejszą od n , więc przesłanki podpadają pod założenie indukcyjne i są sekwentami tautologicznymi. Zgodnie z poprzednim lematem każda reguła LK jest niezawodna, więc wydedukowany sekwent też jest tautologiczny.

Rachunek LK Gentzena

Dwa Lematy pomocnicze:

Lemat5: Dla dowolnego sekwentu $\Gamma \Rightarrow \Delta$, z

$\Gamma = \varphi_1, \dots, \varphi_i, \Delta = \psi_1, \dots, \psi_k, i, k > 0$ podane niżej 4 formy są równoważne:

Rachunek LK Gentzena

Dwa Lematy pomocnicze:

Lemat5: Dla dowolnego sekwentu $\Gamma \Rightarrow \Delta$, z

$\Gamma = \varphi_1, \dots, \varphi_i, \Delta = \psi_1, \dots, \psi_k, i, k > 0$ podane niżej 4 formy są równoważne:

- 1 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$
- 2 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i, \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k \Rightarrow$
- 3 $\vdash \Rightarrow \neg\varphi_1, \dots, \neg\varphi_i, \psi_1, \dots, \psi_k$
- 4 $\vdash \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \Rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$

Rachunek LK Gentzena

Dwa Lematy pomocnicze:

Lemat5: Dla dowolnego sekwentu $\Gamma \Rightarrow \Delta$, z

$\Gamma = \varphi_1, \dots, \varphi_i, \Delta = \psi_1, \dots, \psi_k, i, k > 0$ podane niżej 4 formy są równoważne:

- 1 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$
- 2 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i, \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k \Rightarrow$
- 3 $\vdash \Rightarrow \neg\varphi_1, \dots, \neg\varphi_i, \psi_1, \dots, \psi_k$
- 4 $\vdash \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \Rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$

Lemat6: Dla dowolnego sekwentu $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi, i > 0$ podane niżej 3 formy są równoważne:

Rachunek LK Gentzena

Dwa Lematy pomocnicze:

Lemat5: Dla dowolnego sekwentu $\Gamma \Rightarrow \Delta$, z

$\Gamma = \varphi_1, \dots, \varphi_i, \Delta = \psi_1, \dots, \psi_k, i, k > 0$ podane niżej 4 formy są równoważne:

- 1 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$
- 2 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i, \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k \Rightarrow$
- 3 $\vdash \Rightarrow \neg\varphi_1, \dots, \neg\varphi_i, \psi_1, \dots, \psi_k$
- 4 $\vdash \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \Rightarrow \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k$

Lemat6: Dla dowolnego sekwentu $\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi, i > 0$ podane niżej 3 formy są równoważne:

- 1 $\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi$
- 2 $\vdash \Rightarrow \varphi_1 \rightarrow (\varphi_2 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots)$
- 3 $\vdash \Rightarrow \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \psi$

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

1. $\implies$ 2. Z 1. przez k zastosowań $(\neg \implies)$ otrzymujemy $\vdash \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies$, skąd przez wielokrotną permutację mamy 2.

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

1. $\implies$ 2. Z 1. przez k zastosowań ($\neg \implies$) otrzymujemy $\vdash \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies$, skąd przez wielokrotną permutację mamy 2.
2. $\implies$ 1. Po pierwsze zauważ, że dla każdego $i \leq k$ przez obie reguły dla $\neg$ otrzymujemy $\vdash \neg\neg\psi_i \implies \psi_i$. Z 2. przez wielokrotną permutację mamy $\vdash \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies$, skąd przez ($\implies \neg$) otrzymujemy $\vdash \neg\psi_2, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies \neg\neg\psi_1$. Stosując (*Cut*) na $\vdash \neg\neg\psi_1 \implies \psi_1$ otrzymujemy $\vdash \neg\psi_2, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies \psi_1$. Powtarzamy tę dedukcję $k - 1$ razy aż do otrzymania 1.

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

1. $\implies$ 2. Z 1. przez k zastosowań ($\neg \implies$) otrzymujemy $\vdash \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies$, skąd przez wielokrotną permutację mamy 2.
2. $\implies$ 1. Po pierwsze zauważ, że dla każdego $i \leq k$ przez obie reguły dla $\neg$ otrzymujemy $\vdash \neg\neg\psi_i \implies \psi_i$. Z 2. przez wielokrotną permutację mamy $\vdash \neg\psi_1, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies$, skąd przez ($\implies \neg$) otrzymujemy $\vdash \neg\psi_2, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies \neg\neg\psi_1$. Stosując (*Cut*) na $\vdash \neg\neg\psi_1 \implies \psi_1$ otrzymujemy $\vdash \neg\psi_2, \dots, \neg\psi_k, \varphi_1, \dots, \varphi_i, \implies \psi_1$. Powtarzamy tę dedukcję $k - 1$ razy aż do otrzymania 1.
1. $\iff$ 3. analogicznie

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

1. $\implies$ 4. Wykonujemy następującą dedukcję:

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

1. $\implies$ 4. Wykonujemy następującą dedukcję:

$$\begin{array}{c}
 \frac{\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k}{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_2, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (\wedge \Rightarrow) \\
 \frac{\varphi_2, \varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k}{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (P \Rightarrow) \\
 \frac{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k}{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (\wedge \Rightarrow) \\
 \frac{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k}{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (C \Rightarrow \rightarrow)
 \end{array}$$

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

1. $\implies$ 4. Wykonujemy następującą dedukcję:

$$\frac{\frac{\frac{\varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k}{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_2, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (\wedge \Rightarrow)}{\varphi_2, \varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (P \Rightarrow)}{\frac{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k}{\varphi_1 \wedge \varphi_2, \varphi_3, \dots, \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k} (\wedge \Rightarrow)} (C \Rightarrow \rightarrow)$$

Powtarzamy tę dedukcję tak długo aż otrzymamy

$\varphi_1 \wedge, \dots, \wedge \varphi_i \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$, następnie przeprowadzamy analogiczną dedukcję z wykorzystaniem $(\Rightarrow \vee)$, $(\Rightarrow P)$ i $(\Rightarrow C)$ na następniku aż otrzymamy 4.

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

4. $\implies$ 1. Odnotujmy wpierw, że dla $k \geq 2$ zachodzi
 $\vdash \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k \implies \psi_1, \dots, \psi_k$, oto początek dowodu:

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

4. $\implies$ 1. Odnotujmy wpierw, że dla $k \geq 2$ zachodzi
 $\vdash \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k \implies \psi_1, \dots, \psi_k$, oto początek dowodu:

$$\begin{array}{c}
 (\implies W) \frac{\psi_1 \implies \psi_1}{\psi_1 \implies \psi_1, \psi_2} \quad \frac{\psi_2 \implies \psi_2}{\psi_2 \implies \psi_1, \psi_2} \\
 (\vee \implies) \frac{\psi_1 \implies \psi_1, \psi_2 \quad \psi_2 \implies \psi_1, \psi_2}{\psi_1 \vee \psi_2 \implies \psi_1, \psi_2} \\
 (\implies W) \frac{\psi_1 \vee \psi_2 \implies \psi_1, \psi_2}{\psi_1 \vee \psi_2 \implies \psi_1, \psi_2, \psi_3} \quad \frac{\psi_3 \implies \psi_3}{\psi_3 \implies \psi_1, \psi_2, \psi_3} (\implies W), (\implies \\
 (\vee \implies) \frac{\psi_1 \vee \psi_2 \implies \psi_1, \psi_2, \psi_3 \quad \psi_3 \implies \psi_1, \psi_2, \psi_3}{\psi_1 \vee \psi_2 \vee \psi_3 \implies \psi_1, \psi_2, \psi_3}
 \end{array}$$

Warianty reguł:

Dowód Lematu 5:

4. $\implies$ 1. Odnotujmy wpierw, że dla $k \geq 2$ zachodzi
 $\vdash \psi_1 \vee \dots \vee \psi_k \Rightarrow \psi_1, \dots, \psi_k$, oto początek dowodu:

$$\begin{array}{c}
 (\Rightarrow W) \frac{\psi_1 \Rightarrow \psi_1}{\psi_1 \Rightarrow \psi_1, \psi_2} \quad \frac{\psi_2 \Rightarrow \psi_2}{\psi_2 \Rightarrow \psi_1, \psi_2} \\
 (\vee \Rightarrow) \frac{\psi_1 \Rightarrow \psi_1, \psi_2 \quad \psi_2 \Rightarrow \psi_1, \psi_2}{\psi_1 \vee \psi_2 \Rightarrow \psi_1, \psi_2} \\
 (\Rightarrow W) \frac{\psi_1 \vee \psi_2 \Rightarrow \psi_1, \psi_2}{\psi_1 \vee \psi_2 \Rightarrow \psi_1, \psi_2, \psi_3} \quad \frac{\psi_3 \Rightarrow \psi_3}{\psi_3 \Rightarrow \psi_1, \psi_2, \psi_3} (\Rightarrow W), (\Rightarrow) \\
 (\vee \Rightarrow) \frac{\psi_1 \vee \psi_2 \Rightarrow \psi_1, \psi_2, \psi_3 \quad \psi_3 \Rightarrow \psi_1, \psi_2, \psi_3}{\psi_1 \vee \psi_2 \vee \psi_3 \Rightarrow \psi_1, \psi_2, \psi_3}
 \end{array}$$

Analogicznie, dla $i \geq 2$ udowadniamy, że zachodzi

$\vdash \varphi_1, \dots, \varphi_i \Rightarrow \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i$. stosując dwa razy (*Cut*) do 4. i do otrzymanych sekwentów otrzymujemy 1.

Warianty reguł:

Dowód Lematu 6:

Warianty reguł:

Dowód Lematu 6:

1. $\implies$ 2. Z 1. za pomocą $(P \implies)$ otrzymujemy $\vdash \varphi_i, \dots, \varphi_1 \implies \psi$, skąd przez i -krotne zastosowanie $(\implies \rightarrow)$ otrzymujemy 2.

Warianty reguł:

Dowód Lematu 6:

1. $\implies$ 2. Z 1. za pomocą ($P \implies$) otrzymujemy $\vdash \varphi_i, \dots, \varphi_1 \implies \psi$, skąd przez i -krotne zastosowanie ($\implies \rightarrow$) otrzymujemy 2.
2. $\implies$ Zauważ, że dla dowolnych φ, ψ zachodzi $\vdash \varphi \rightarrow \psi, \varphi \implies \psi$, w szczególności $\vdash \varphi_1 \rightarrow (\varphi_2 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots), \varphi_1 \implies \psi$. Stąd przez 2. i (Cut) otrzymujemy $\vdash \varphi_1 \implies \varphi_2 \rightarrow (\varphi_3 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots)$. Powtarzamy tę dedukcję $i - 1$ razy (z kolejnymi podstawieniami $\vdash \varphi_k \rightarrow \psi, \varphi_k \implies \psi, k \leq i$) aż uzyskamy 1.

Warianty reguł:

Dowód Lematu 6:

1. $\implies$ 2. Z 1. za pomocą ($P \implies$) otrzymujemy $\vdash \varphi_i, \dots, \varphi_1 \implies \psi$, skąd przez i -krotne zastosowanie ($\implies \rightarrow$) otrzymujemy 2.
2. $\implies$ Zauważ, że dla dowolnych φ, ψ zachodzi $\vdash \varphi \rightarrow \psi, \varphi \implies \psi$, w szczególności $\vdash \varphi_1 \rightarrow (\varphi_2 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots), \varphi_1 \implies \psi$. Stąd przez 2. i (Cut) otrzymujemy $\vdash \varphi_1 \implies \varphi_2 \rightarrow (\varphi_3 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots)$. Powtarzamy tę dedukcję $i - 1$ razy (z kolejnymi podstawieniami $\vdash \varphi_k \rightarrow \psi, \varphi_k \implies \psi, k \leq i$) aż uzyskamy 1.
1. $\implies$ 3. Przez lemat 5. 1. $\implies$ 4. i ($\implies \rightarrow$)

Warianty reguł:

Dowód Lematu 6:

1. $\implies$ 2. Z 1. za pomocą ($P \implies$) otrzymujemy $\vdash \varphi_i, \dots, \varphi_1 \implies \psi$, skąd przez i -krotne zastosowanie ($\implies \rightarrow$) otrzymujemy 2.
2. $\implies$ Zauważ, że dla dowolnych φ, ψ zachodzi $\vdash \varphi \rightarrow \psi, \varphi \implies \psi$, w szczególności $\vdash \varphi_1 \rightarrow (\varphi_2 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots), \varphi_1 \implies \psi$. Stąd przez 2. i (Cut) otrzymujemy $\vdash \varphi_1 \implies \varphi_2 \rightarrow (\varphi_3 \rightarrow \dots, (\varphi_i \rightarrow \psi) \dots)$. Powtarzamy tę dedukcję $i - 1$ razy (z kolejnymi podstawieniami $\vdash \varphi_k \rightarrow \psi, \varphi_k \implies \psi, k \leq i$) aż uzyskamy 1.
1. $\implies$ 3. Przez lemat 5. 1. $\implies$ 4. i ($\implies \rightarrow$)
3. $\implies$ 1. Ponieważ $\vdash \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \rightarrow \psi, \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \implies \psi$ więc przez (Cut) na 3. mamy $\vdash \varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_i \implies \psi$, skąd przez lemat 5 mamy 1.

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Twierdzenie 7: Wersje LK z następującymi formami sekwentów aksjomatycznych są równoważne:

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Twierdzenie 7: Wersje LK z następującymi formami sekwentów aksjomatycznych są równoważne:

- 1 $\varphi \Rightarrow \varphi$, dla dowolnej zmiennej φ
- 2 $\varphi \Rightarrow \varphi$, dla dowolnej formuły φ
- 3 $\Gamma, \varphi \Rightarrow \varphi, \Delta$, dla dowolnej zmiennej φ
- 4 $\Gamma, \varphi \Rightarrow \varphi, \Delta$, dla dowolnej formuły φ

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Aby dowieść Tw.7 odwołamy się do 2 lematów:

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Aby dowieść Tw.7 odwołamy się do 2 lematów:

Lemat 8: Jeżeli w RS jedyne sekwenty aksjomatyczne są sekwentami atomowymi, to $\vdash \varphi \Rightarrow \varphi$ dla dowolnego φ

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Aby dowieść Tw.7 odwołamy się do 2 lematów:

Lemat 8: Jeżeli w RS jedyne sekwenty aksjomatyczne są sekwentami atomowymi, to $\vdash \varphi \Rightarrow \varphi$ dla dowolnego φ

Lemat 9: Jeżeli ciągi Γ i Δ mają przynajmniej po jednym wystąpieniu takiej samej formuły, to $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Aby dowieść Tw.7 odwołamy się do 2 lematów:

Lemat 8: Jeżeli w RS jedyne sekweny aksjomatyczne są sekwentami atomowymi, to $\vdash \varphi \Rightarrow \varphi$ dla dowolnego φ

Lemat 9: Jeżeli ciągi Γ i Δ mają przynajmniej po jednym wystąpieniu takiej samej formuły, to $\vdash \Gamma \Rightarrow \Delta$

Uwaga: Dowód Lematu9 jest trywialny (przez reguły osłabiania, ew. permutacji).

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Dowód Lematu8 przeprowadzimy przez indukcję po długości φ . Wystarczy zbudować schematy dowodów pokazujące, że $\varphi \Rightarrow \varphi$ dla φ o dowolnej strukturze można wydedukować z sekwentów $\psi \Rightarrow \psi$, gdzie ψ jest formułą krótszą od φ . Jeżeli $\varphi := \varphi \wedge \psi$, to można zbudować następujący schemat dowodu:

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Dowód Lematu 8 przeprowadzimy przez indukcję po długości φ . Wystarczy zbudować schematy dowodów pokazujące, że $\varphi \Rightarrow \varphi$ dla φ o dowolnej strukturze można wydedukować z sekwentów $\psi \Rightarrow \psi$, gdzie ψ jest formułą krótszą od φ . Jeżeli $\varphi := \varphi \wedge \psi$, to można zbudować następujący schemat dowodu:

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\frac{\varphi \Rightarrow \varphi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi} \quad \frac{\psi \Rightarrow \psi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \psi}}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi \wedge \psi} \quad \begin{matrix} (\wedge \Rightarrow) \\ (\Rightarrow \wedge) \end{matrix}$$

Warianty reguł:

Uogólnione aksjomaty:

Dowód Lematu8 przeprowadzimy przez indukcję po długości φ . Wystarczy zbudować schematy dowodów pokazujące, że $\varphi \Rightarrow \varphi$ dla φ o dowolnej strukturze można wydedukować z sekwentów $\psi \Rightarrow \psi$, gdzie ψ jest formułą krótszą od φ . Jeżeli $\varphi := \varphi \wedge \psi$, to można zbudować następujący schemat dowodu:

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\frac{\varphi \Rightarrow \varphi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi} \quad \frac{\psi \Rightarrow \psi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \psi}}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi \wedge \psi} \begin{matrix} (\wedge \Rightarrow) \\ (\Rightarrow \wedge) \end{matrix}$$

Zadanie: wykazać to dla $\neg, \vee, \rightarrow$

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

W LK występuje zarówno reguły k-jednolite (context-sharing):
 $(\Rightarrow \wedge)$ i $(\vee \Rightarrow)$

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

W LK występuje zarówno reguły k -jednolite (context-sharing):
 $(\Rightarrow \wedge)$ i $(\vee \Rightarrow)$

jak i k -niezależne (context-free, context-independent): (Cut) i
 $(\rightarrow \Rightarrow)$

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

W LK występuje zarówno reguły k -jednolite (context-sharing):
 $(\Rightarrow \wedge)$ i $(\vee \Rightarrow)$

jak i k -niezależne (context-free, context-independent): (Cut) i
 $(\rightarrow \Rightarrow)$

Można otrzymać wariant LK z regułami tylko k -niezależnymi wprowadzając dla $\wedge$ i $\vee$:

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

W LK występuje zarówno reguły k -jednolite (context-sharing):
 $(\Rightarrow \wedge)$ i $(\vee \Rightarrow)$

jak i k -niezależne (context-free, context-independent): (Cut) i
 $(\rightarrow \Rightarrow)$

Można otrzymać wariant LK z regułami tylko k -niezależnymi
 wprowadzając dla $\wedge$ i $\vee$:

$$(\Rightarrow \wedge') \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma \varphi \wedge \psi}$$

$$(\vee \Rightarrow') \quad \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta \quad \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi \vee \psi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

Można otrzymać wariant LK z regułami tylko k -jednolitymi wprowadzając:

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

Można otrzymać wariant LK z regułami tylko k-jednolitymi wprowadzając:

$$(Cut') \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma, \Rightarrow \Delta} \quad (\rightarrow \Rightarrow') \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \rightarrow \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

Warianty reguł:

Warianty reguł dwuprzestankowych:

Można otrzymać wariant LK z regułami tylko k-jednolitymi wprowadzając:

$$(Cut') \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma, \Rightarrow \Delta} \quad (\rightarrow \Rightarrow') \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \rightarrow \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

Zadanie: wykaż, że reguły k-niezależne są wyprowadzalne z reguł k-jednolitych, przy użyciu osłabiania i permutacji, a reguły k-jednolite są wyprowadzalne z reguł k-niezależnych przy użyciu kontrakcji.

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Występowanie dwóch reguł ($\Rightarrow \vee$) i ($\wedge \Rightarrow$) ujawnia pewne trudności:

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Występowanie dwóch reguł ($\Rightarrow \vee$) i ($\wedge \Rightarrow$) ujawnia pewne trudności:

- w wielu dowodach nie można uniknąć zastosowań kontrakcji.

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Występowanie dwóch reguł ($\Rightarrow \vee$) i ($\wedge \Rightarrow$) ujawnia pewne trudności:

- w wielu dowodach nie można uniknąć zastosowań kontrakcji.
- prowadzi do komplikacji w przypadku zastosowań LK jako procedury rozstrzygalnej

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Występowanie dwóch reguł ($\Rightarrow \vee$) i ($\wedge \Rightarrow$) ujawnia pewne trudności:

- w wielu dowodach nie można uniknąć zastosowań kontrakcji.
- prowadzi do komplikacji w przypadku zastosowań LK jako procedury rozstrzygalnej
- reguły te nie są odwracalne

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Przykład komplikacji dowodu:

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Przykład komplikacji dowodu:

$$\begin{array}{c}
 \frac{p \Rightarrow p}{q, p \Rightarrow p} (W \Rightarrow) \\
 \frac{\quad}{p \Rightarrow q \rightarrow p} (\Rightarrow \rightarrow) \\
 \frac{\quad}{p \Rightarrow (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p)} (\Rightarrow \vee) \\
 \frac{\quad}{p \Rightarrow (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p), q} (\Rightarrow W) \\
 \frac{\quad}{\Rightarrow (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p), p \rightarrow q} (\Rightarrow \rightarrow) \\
 \frac{\quad}{\Rightarrow (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p), (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p)} (\Rightarrow \vee) \\
 \frac{\quad}{\Rightarrow (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p)} (\Rightarrow C)
 \end{array}$$

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Reguły Ketonena:

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Reguły Ketonena:

$$(\wedge \Rightarrow')$$

$$\frac{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \vee')$$

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Reguły Ketonena:

$$(\wedge \Rightarrow') \frac{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta} \quad (\Rightarrow \vee') \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

Lemat10: W dowolnym systemie sekwentowym z kontrakcją i osłabianiem reguły Gentzena i Ketonena są równoważne.

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Reguły Ketonena:

$$(\wedge \Rightarrow') \frac{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta} \quad (\Rightarrow \vee') \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

Lemat10: W dowolnym systemie sekwentowym z kontrakcją i osłabianiem reguły Gentzena i Ketonena są równoważne.

Szkic dowodu: Aby dowieść wyprowadzalność wariantu Ketonena wystarczy do przesłanki dwukrotnie zastosować wariant Gentzena a następnie kontrakcję. Aby dowieść wyprowadzalność wariantu Gentzena wystarczy do przesłanki zastosować osłabianie aby uzyskać brakującą formułę poboczną, a następnie użyć reguły Ketonena.

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Dowód powyższego sekwentu z użyciem wariantu Ketonena wygląda następująco:

Warianty reguł:

Warianty reguł jednoprzestankowych:

Dowód powyższego sekwentu z użyciem wariantu Ketonena wygląda następująco:

$$\begin{array}{c}
 \frac{q \Rightarrow q}{p, q \Rightarrow q} (W \Rightarrow) \\
 \frac{p, q \Rightarrow q}{q \Rightarrow p \rightarrow q} (\Rightarrow \rightarrow) \\
 \frac{q \Rightarrow p \rightarrow q}{q \Rightarrow p \rightarrow q, p} (\Rightarrow W) \\
 \frac{q \Rightarrow p \rightarrow q, p}{\Rightarrow p \rightarrow q, q \rightarrow p} (\Rightarrow \rightarrow) \\
 \frac{\Rightarrow p \rightarrow q, q \rightarrow p}{\Rightarrow (p \rightarrow q) \vee (q \rightarrow p)} (\Rightarrow \vee)
 \end{array}$$

System LK-K:

Reguły strukturalne:

System LK-K:

Reguły strukturalne:

$$(AX) \quad \varphi \Rightarrow \varphi$$

$$(Cut) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(W\Rightarrow) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow W) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(C\Rightarrow) \quad \frac{\varphi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow C) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(P\Rightarrow) \quad \frac{\Pi, \varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Pi, \psi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow P) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi, \varphi, \Pi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi, \Pi}$$

System LK-K:

Reguły strukturalne:

$$(AX) \quad \varphi \Rightarrow \varphi$$

$$(Cut) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(W\Rightarrow) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow W) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(C\Rightarrow) \quad \frac{\varphi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow C) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}$$

$$(P\Rightarrow) \quad \frac{\Pi, \varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Pi, \psi, \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow P) \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi, \varphi, \Pi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi, \Pi}$$

Uwaga: (Cut) jest w wersji k-jednolitej

System LK-K:

Reguły logiczne:

System LK-K:

Reguły logiczne:

$$(\neg \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}{\neg \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \neg) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \neg \varphi}$$

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}$$

$$(\Rightarrow \vee) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

$$(\vee \Rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \vee \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \rightarrow \psi}$$

$$(\rightarrow \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \rightarrow \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

System LK-K:

Reguły logiczne:

$$(\neg \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}{\neg \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \neg) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \neg \varphi}$$

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}$$

$$(\Rightarrow \vee) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

$$(\vee \Rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \vee \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \rightarrow \psi}$$

$$(\rightarrow \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \rightarrow \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

Uwaga1: reguły $(\Rightarrow \vee)$ i $(\wedge \Rightarrow)$ są w wersji Ketonena

System LK-K:

Reguły logiczne:

$$(\neg \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}{\neg \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \neg) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \neg \varphi}$$

$$(\wedge \Rightarrow) \frac{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}$$

$$(\Rightarrow \vee) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi}$$

$$(\vee \Rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \vee \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \rightarrow \psi}$$

$$(\rightarrow \Rightarrow) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \rightarrow \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

Uwaga1: reguły $(\Rightarrow \vee)$ i $(\wedge \Rightarrow)$ są w wersji Ketonena

Uwaga2: $(\rightarrow \Rightarrow)$ jest w wersji k-jednolitej

System LK-K:

Odwracalność reguł:

Lemat 11: o odwracalności reguł w LK-K:

System LK-K:

Odwracalność reguł:

Lemat 11: o odwracalności reguł w LK-K:

W LK-K dla każdej reguły oprócz osłabiania, jeżeli wniosek ma dowód, to przesłanki też

System LK-K:

Odwracalność reguł:

Lemat 11: o odwracalności reguł w LK-K:

W LK-K dla każdej reguły oprócz osłabiania, jeżeli wniosek ma dowód, to przesłanki też

Pokażemy dowód dla obu reguł z $\wedge$:

System LK-K:

Odwracalność reguł:

Lemat 11: o odwracalności reguł w LK-K:

W LK-K dla każdej reguły oprócz osłabiania, jeżeli wniosek ma dowód, to przesłanki też

Pokażemy dowód dla obu reguł z $\wedge$:

przypadek $(\wedge \Rightarrow)$

System LK-K:

Odwracalność reguł:

Lemat 11: o odwracalności reguł w LK-K:

W LK-K dla każdej reguły oprócz osłabiania, jeżeli wniosek ma dowód, to przesłanki też

Pokażemy dowód dla obu reguł z $\wedge$:
przypadek $(\wedge \Rightarrow)$

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\frac{\frac{\varphi \Rightarrow \varphi \quad \psi \Rightarrow \psi}{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi \wedge \psi}}{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi} \quad \frac{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi \wedge \psi, \varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta}}{\varphi, \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta} (Cut)$$

System LK-K:

Odwracalność reguł:

przypadek ($\Rightarrow \wedge$)

System LK-K:

Odwracalność reguł:

przypadek $(\Rightarrow \wedge)$

$$\begin{array}{c}
 (\Rightarrow W) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi, \varphi} \\
 (\Rightarrow P) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi \wedge \psi} \\
 \hline
 \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{c}
 \frac{\varphi \Rightarrow \varphi}{\psi, \varphi \Rightarrow \varphi} (W \Rightarrow) \\
 \frac{\psi, \varphi \Rightarrow \varphi}{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi} (P \Rightarrow) \\
 \frac{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi} (\wedge \Rightarrow) \\
 \hline
 \frac{\varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi} (Cut)
 \end{array}$$

System LK-K:

Odwracalność reguł:

przypadek $(\Rightarrow \wedge)$

$$\begin{array}{c}
 (\Rightarrow W) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi, \varphi} \\
 (\Rightarrow P) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi \wedge \psi} \\
 \hline
 \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{c}
 \frac{\varphi \Rightarrow \varphi}{\psi, \varphi \Rightarrow \varphi} (W \Rightarrow) \\
 \frac{\psi, \varphi \Rightarrow \varphi}{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi} (P \Rightarrow) \\
 \frac{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi} (\wedge \Rightarrow) \\
 \hline
 \varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad (Cut)
 \end{array}$$

Analogicznie dla drugiej przesłanki $(\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi)$ w $(\Rightarrow \wedge)$.

System LK-K:

Odwracalność reguł:

przypadek $(\Rightarrow \wedge)$

$$\begin{array}{c}
 (\Rightarrow W) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi, \varphi} \\
 (\Rightarrow P) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi, \varphi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi, \varphi \wedge \psi} \\
 \hline
 \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{c}
 \frac{\varphi \Rightarrow \varphi}{\psi, \varphi \Rightarrow \varphi} (W \Rightarrow) \\
 \frac{\psi, \varphi \Rightarrow \varphi}{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi} (P \Rightarrow) \\
 \frac{\varphi, \psi \Rightarrow \varphi}{\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi} (\wedge \Rightarrow) \\
 \hline
 \varphi \wedge \psi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad (Cut)
 \end{array}$$

Analogicznie dla drugiej przesłanki $(\Gamma \Rightarrow \Delta, \psi)$ w $(\Rightarrow \wedge)$.

Zadanie: dowiedz dla innych reguł w podobny sposób.

System LK-K:

Lemat12: Dowiedlne sekwenty:

W LK (LK-K) dowiedlne są następujące sekwenty:

System LK-K:

Lemat12: Dowiedlne sekweny:

W LK (LK-K) dowiedlne są następujące sekweny:

- $\varphi \Rightarrow \neg\neg\varphi \quad \neg\neg\varphi \Rightarrow \varphi$
- $\varphi \wedge \psi \Rightarrow \varphi \quad \varphi \wedge \psi \Rightarrow \psi$
- $\varphi, \psi \Rightarrow \varphi \wedge \psi$
- $\varphi \Rightarrow \varphi \vee \psi \quad \psi \Rightarrow \varphi \vee \psi$
- $\varphi \vee \psi \Rightarrow \varphi, \psi$
- $\varphi \rightarrow \psi, \varphi \Rightarrow \psi$
- $\neg\psi, \varphi \rightarrow \psi \Rightarrow \neg\varphi$
- $\Rightarrow \varphi, \varphi \rightarrow \psi$
- $\psi \Rightarrow \varphi \rightarrow \psi$

System LK-K:

Odwracalność reguł:

System LK-K:

Odwracalność reguł:

W LK-K tylko osłabianie jest nieodwracalne. Jeżeli się go pozbedziemy wprowadzając aksjomaty uogólnione postaci $\Gamma, \varphi \Rightarrow \Delta, \varphi$, to z kolei (Cut) nie jest odwracalne.

System LK-K:

Odwracalność reguł:

W LK-K tylko osłabianie jest nieodwracalne. Jeżeli się go pozbedziemy wprowadzając aksjomaty uogólnione postaci $\Gamma, \varphi \Rightarrow \Delta, \varphi$, to z kolei (Cut) nie jest odwracalne.

Wniosek: Gdyby wykazać zbędność (Cut), to wtedy LK-K z uogólnionymi aksjomatami i bez osłabiania będzie systemem w pełni odwracalnym.

System LK-K:

Odwracalność reguł:

W LK-K tylko osłabianie jest nieodwracalne. Jeżeli się go pozbedziemy wprowadzając aksjomaty uogólnione postaci $\Gamma, \varphi \Rightarrow \Delta, \varphi$, to z kolei (Cut) nie jest odwracalne.

Wniosek: Gdyby wykazać zbędność (Cut), to wtedy LK-K z uogólnionymi aksjomatami i bez osłabiania będzie systemem w pełni odwracalnym.

Lemat13: W LK własność odwracalności nie zachodzi dla reguł: $(W \Rightarrow)$, $(\Rightarrow W)$, (Cut) , $(\rightarrow \Rightarrow)$, $(\wedge \Rightarrow)$, $(\Rightarrow \vee)$
Dowód przez wykorzystanie semantycznej interpretacji.

System LK-K:

Odwracalność reguł:

W LK-K tylko osłabianie jest nieodwracalne. Jeżeli się go pozbedziemy wprowadzając aksjomaty uogólnione postaci $\Gamma, \varphi \Rightarrow \Delta, \varphi$, to z kolei (Cut) nie jest odwracalne.

Wniosek: Gdyby wykazać zbędność (Cut), to wtedy LK-K z uogólnionymi aksjomatami i bez osłabiania będzie systemem w pełni odwracalnym.

Lemat13: W LK własność odwracalności nie zachodzi dla reguł:
 $(W \Rightarrow), (\Rightarrow W), (Cut), (\rightarrow \Rightarrow), (\wedge \Rightarrow), (\Rightarrow \vee)$
 Dowód przez wykorzystanie semantycznej interpretacji.

Zadanie: Oczywiście lemat o odwracalności dla LK-K można też dowieść w wersji semantycznej

System LK – eliminacja cięcia:

Reguła Mix

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^k \quad \varphi^n, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $k > 0$ i $n > 0$, to ilość wystąpień cut-formuły w lewej i prawej przestrzeni.

System LK – eliminacja cięcia:

Reguła Mix

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^k \quad \varphi^n, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $k > 0$ i $n > 0$, to ilość wystąpień cut-formuły w lewej i prawej przestrzeni.

Uwaga: (Mix) jest równoważne (Cut).

System LK – eliminacja cięcia:

Reguła Mix

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^k \quad \varphi^n, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $k > 0$ i $n > 0$, to ilość wystąpień cut-formuły w lewej i prawej przesłance.

Uwaga: (Mix) jest równoważne (Cut).

Twierdzenie 14. Każdy dowód z użyciem (Mix) można przekształcić w dowód bez tej reguły.

System LK – eliminacja cięcia:

Dowód Gentzena

Klasyczna wersja dowodu, przedstawiona przez Gentzena, zawiera potrójną indukcję:

System LK – eliminacja cięcia:

Dowód Gentzena

Klasyczna wersja dowodu, przedstawiona przez Gentzena, zawiera potrójną indukcję:

- 1 po ilości wystąpień cięcia w dowodzie;

System LK – eliminacja cięcia:

Dowód Gentzena

Klasyczna wersja dowodu, przedstawiona przez Gentzena, zawiera potrójną indukcję:

- 1 po ilości wystąpień cięcia w dowodzie;
- 2 po długości cut-formuły (parametr ten określany jest przez Gentzena jako grade);

System LK – eliminacja cięcia:

Dowód Gentzena

Klasyczna wersja dowodu, przedstawiona przez Gentzena, zawiera potrójną indukcję:

- 1 po ilości wystąpień cięcia w dowodzie;
- 2 po długości cut-formuły (parametr ten określany jest przez Gentzena jako *grade*);
- 3 po głębokości (Cut) tj. ilości sekwentów zawierających cut-formułę i występujących nad sekwentem wnioskiem tego zastosowania (Cut) (parametr ten określany jest przez Gentzena jako *rank*).

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

Niech φ będzie cut-formułą, a $\mathcal{B}$ dowolną gałęzią zawierającą lewą przesłankę (Cut).

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

Niech φ będzie cut-formułą, a $\mathcal{B}$ dowolną gałęzią zawierającą lewą przesłankę (Cut).

$\text{Rank}(\mathcal{B})$ to ilość węzłów w tej gałęzi, w których występuje φ i które są nad wnioskiem (Cut).

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

Niech φ będzie cut-formułą, a $\mathcal{B}$ dowolną gałęzią zawierającą lewą przesłankę (Cut).

$\text{Rank}(\mathcal{B})$ to ilość węzłów w tej gałęzi, w których występuje φ i które są nad wnioskiem (Cut).

$L\text{-rank}(\varphi)$ to maksymalna wartość $\text{rank}(\mathcal{B})$, gdzie $\mathcal{B}$ to dowolna z gałęzi zawierających lewą przesłankę (Cut).

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

Niech φ będzie cut-formułą, a $\mathcal{B}$ dowolną gałęzią zawierającą lewą przesłankę (Cut).

$\text{Rank}(\mathcal{B})$ to ilość węzłów w tej gałęzi, w których występuje φ i które są nad wnioskiem (Cut).

$\text{L-rank}(\varphi)$ to maksymalna wartość $\text{rank}(\mathcal{B})$, gdzie $\mathcal{B}$ to dowolna z gałęzi zawierających lewą przesłankę (Cut).

$\text{R-rank}(\varphi)$ definiujemy analogicznie ale dla prawej przesłanki.

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

Niech φ będzie cut-formułą, a $\mathcal{B}$ dowolną gałęzią zawierającą lewą przesłankę (Cut).

$\text{Rank}(\mathcal{B})$ to ilość węzłów w tej gałęzi, w których występuje φ i które są nad wnioskiem (Cut).

$\text{L-rank}(\varphi)$ to maksymalna wartość $\text{rank}(\mathcal{B})$, gdzie $\mathcal{B}$ to dowolna z gałęzi zawierających lewą przesłankę (Cut).

$\text{R-rank}(\varphi)$ definiujemy analogicznie ale dla prawej przesłanki.

$\text{Rank}(\varphi) = \text{L-rank}(\varphi) + \text{R-rank}(\varphi)$.

System LK – eliminacja cięcia:

Definicja głębokości (Cut)

Niech φ będzie cut-formułą, a $\mathcal{B}$ dowolną gałęzią zawierającą lewą przesłankę (Cut).

$\text{Rank}(\mathcal{B})$ to ilość węzłów w tej gałęzi, w których występuje φ i które są nad wnioskiem (Cut).

$\text{L-rank}(\varphi)$ to maksymalna wartość $\text{rank}(\mathcal{B})$, gdzie $\mathcal{B}$ to dowolna z gałęzi zawierających lewą przesłankę (Cut).

$\text{R-rank}(\varphi)$ definiujemy analogicznie ale dla prawej przesłanki.

$\text{Rank}(\varphi) = \text{L-rank}(\varphi) + \text{R-rank}(\varphi)$.

Głębokość danego zastosowania (Cut) to rank jego cut-formuły.

System LK – eliminacja cięcia:

Dowód Gentzena – schemat ogólny:

I. Indukcja po ilości (Mix)

1.1. Baza: W dowodzie z jednym (Mix), jest on eliminowalny

II. Indukcja po głębokości cut-formułyIII. Indukcja po długości cut-formuły

Wniosek z III: (Mix) o głębokości 2 na cut-formule o dowolnej długości jest eliminowalny

Wniosek z II: (Mix) o dowolnej głębokości jest eliminowalny

1.2. Krok indukcyjny: Jeżeli (Mix) jest eliminowalny w dowodzie, w którym występuje $k < n$ razy, to jest eliminowalny w dowodzie, w którym występuje n razy

Wniosek z 1.1., 1.2: (Mix) jest eliminowalne w każdym dowodzie

System LK – eliminacja cięcia:

Dowód Gentzena – schemat trochę mniej ogólny:

I. Indukcja po ilości (Mix)

1.1. Baza: W dowodzie z jednym (Mix), jest on eliminowalny

II. Indukcja po głębokości cut-formuły

2.1. Baza: (Mix) o głębokości 2 jest eliminowalny

III. Indukcja po długości cut-formuły

3.1. Baza: (Mix) na cut-formule o długości 0 jest eliminowalny

3.2. Krok indukcyjny: Jeżeli (Mix) na cut-formule o długości $k < n$ jest eliminowalny, to jest też eliminowalny na cut-formule o długości n

Wniosek z 3.1., 3.2: (Mix) o głębokości 2 na cut-formule o dowolnej długości jest eliminowalny

2.2. Krok indukcyjny: Jeżeli (Mix) głębokości $k < n$ jest eliminowalny, to (Mix) o głębokości n jest eliminowalny

Wniosek z 2.1., 2.2: (Mix) o dowolnej głębokości jest eliminowalny

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

a) obie przesłanki aksjomatyczne – eliminacja trywialna

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

a) obie przesłanki aksjomatyczne – eliminacja trywialna dowód

$$(Mix) \frac{\varphi \Rightarrow \varphi \quad \varphi \Rightarrow \varphi}{\varphi \Rightarrow \varphi}$$

zamieniamy na: $\varphi \Rightarrow \varphi$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

b) lewa przesłanka aksjomatyczna, prawa przez ($W \Rightarrow$)

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

b) lewa przesłanka aksjomatyczna, prawa przez (W $\Rightarrow$)
fragment dowodu

$$(Mix) \frac{\varphi \Rightarrow \varphi \quad \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

zamieniamy na frg. dowodu: $\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

b) lewa przesłanka aksjomatyczna, prawa przez ($W \Rightarrow$) fragment dowodu

$$(Mix) \frac{\varphi \Rightarrow \varphi \quad \varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta}$$

zamieniamy na frg. dowodu: $\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta$

c) przypadek z prawą przesłanką aksjomatyczną a lewą przez ($\Rightarrow W$) analogicznie.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

d) obie przesłanki przez (W) – fragment dowodu

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

d) obie przesłanki przez (W) – fragment dowodu

$$(\Rightarrow W) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi} \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma} W \Rightarrow)$$

(Mix)

zamieniamy na:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

d) obie przesłanki przez (W) – fragment dowodu

$$(\Rightarrow W) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi} \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}}{(Mix) \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma} W \Rightarrow)$$

zamieniamy na:

$$(W)(P) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $(W)(P)$ oznacza wielokrotne zastosowanie osłabiania i permutacji po obu stronach.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.1. długość = 0. 4 przypadki (przesłanki aksjomaty lub przez (W):

d) obie przesłanki przez (W) – fragment dowodu

$$(\Rightarrow W) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi} \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}}{(Mix) \quad \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma} W \Rightarrow$$

zamieniamy na:

$$(W)(P) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $(W)(P)$ oznacza wielokrotne zastosowanie osłabiania i permutacji po obu stronach.

Wniosek: gdy cut-formuła ma długość 0, to (Mix) o rank=2 jest eliminowalne.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

- Wykazujemy, że (Mix) na formule o długości n jest eliminowalny lub zastępowalny przez zastosowania (Mix) na formułach krótszych.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. $\text{rank}=2$, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

- Wykazujemy, że (Mix) na formule o długości n jest eliminowalny lub zastępowalny przez zastosowania (Mix) na formułach krótszych.
- W przypadku gdy jedna z przesłanek jest aksjomatem lub otrzymana przez (W) jest eliminowalny całkowicie analogicznie jak w P. 3.1.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. $\text{rank}=2$, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

- Wykazujemy, że (Mix) na formule o długości n jest eliminowalny lub zastępowalny przez zastosowania (Mix) na formułach krótszych.
- W przypadku gdy jedna z przesłanek jest aksjomatem lub otrzymana przez (W) jest eliminowalny całkowicie analogicznie jak w P. 3.1.
- Zostają przypadki gdzie cut-formuła jest otrzymana przez regułę logiczną w obu przesłankach.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

a) Przypadek gdy cut-formuła $:= \varphi \wedge \psi$: frg. dowodu postaci:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

a) Przypadek gdy cut-formuła $:= \varphi \wedge \psi$: frg. dowodu postaci:

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi} \quad \frac{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi \wedge \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma} (\wedge \Rightarrow)$$

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi \quad \varphi \wedge \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

zostaje zastąpiony przez:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

a) Przypadek gdy cut-formuła $:= \varphi \wedge \psi$: frg. dowodu postaci:

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi} \quad \frac{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi \wedge \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma} (\wedge \Rightarrow)$$

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi \quad \varphi \wedge \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

zostaje zastąpiony przez:

$$(W)(P) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta^*, \Sigma} (Mix)}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $\Pi^*(\Delta^*)$ oznacza Π bez ewentualnych wystąpień φ .

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: (Mix) na formule o długości $< n$ jest eliminowalny.

a) Przypadek gdy cut-formuła $:= \varphi \wedge \psi$: frg. dowodu postaci:

$$(\Rightarrow \wedge) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi} \quad \frac{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi \wedge \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma} (\wedge \Rightarrow)$$

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \wedge \psi \quad \varphi \wedge \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

zostaje zastąpiony przez:

$$(W)(P) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \quad \varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta^*, \Sigma} (Mix)}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

gdzie $\Pi^*(\Delta^*)$ oznacza Π bez ewentualnych wystąpień φ .
analogicznie dla $(\wedge \Rightarrow)$ na ψ oraz dla $\vee$ i $\neg$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: jw.

b) Przypadek gdy cut-formuła $:= \varphi \rightarrow \psi$: frg. dowodu postaci:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: jw.

b) Przypadek gdy cut-formuła $:= \varphi \rightarrow \psi$: frg. dowodu postaci:

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \rightarrow \psi} \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma, \varphi \quad \psi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\varphi \rightarrow \psi, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Sigma, \Xi} (\rightarrow \Rightarrow)}{\Gamma, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (Mix)$$

zostaje zastąpiony przez:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.1. rank=2, P. 3.2. Zał. ind.: jw.

b) Przypadek gdy cut-formuła := $\varphi \rightarrow \psi$: frg. dowodu postaci:

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi}{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \rightarrow \psi} \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma, \varphi \quad \psi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\varphi \rightarrow \psi, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Sigma, \Xi} (\rightarrow \Rightarrow)}{\Gamma, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (Mix)$$

zostaje zastąpiony przez:

$$\frac{\frac{\Pi \Rightarrow \Sigma, \varphi \quad \frac{\varphi, \Gamma \Rightarrow \Delta, \psi \quad \psi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\varphi, \Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Delta^*, \Xi} (Mix)}{\Pi, \Gamma^*, \Lambda^{**} \Rightarrow \Sigma^*, \Delta^*, \Xi} (Mix)}{\Gamma, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (W)(P)$$

gdzie Δ^* i Λ^* to Δ, Λ bez wystąpień ψ , Γ^* i Σ^* to Γ, Σ bez φ a Λ^{**} to Λ bez φ i ψ .

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

- A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)
- B. Zakładamy, że $LR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji lewej przesłanki (Mix)

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)

B. Zakładamy, że $LR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji lewej przesłanki (Mix)

W każdej części należy rozważyć sytuacje, gdy cut-formuła jest:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)

B. Zakładamy, że $LR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji lewej przesłanki (Mix)

W każdej części należy rozważyć sytuacje, gdy cut-formuła jest:
– parametryczna

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)

B. Zakładamy, że $LR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji lewej przesłanki (Mix)

W każdej części należy rozważyć sytuacje, gdy cut-formuła jest:

- parametryczna
- przesłankowa (zastosowanej reguły)

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)

B. Zakładamy, że $LR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji lewej przesłanki (Mix)

W każdej części należy rozważyć sytuacje, gdy cut-formuła jest:

- parametryczna
- przesłankowa (zastosowanej reguły)
- zasadnicza

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

Dowodzimy, że każdy (Mix) o głębokości $= n$ można zastąpić zastosowaniami (Mix) o mniejszej głębokości.

Dowód ma dwie części:

A. Zakładamy, że $RR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji prawej przesłanki (Mix)

B. Zakładamy, że $LR > 1$ i rozważamy różne przypadki, które doprowadziły do dedukcji lewej przesłanki (Mix)

W każdej części należy rozważyć sytuacje, gdy cut-formuła jest:

- parametryczna
  - przesłankowa (zastosowanej reguły)
  - zasadnicza
- i wziąć pod uwagę wszystkie możliwe reguły.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

A. Zakładamy, że $RR > 1$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

A. Zakładamy, że $RR > 1$

a) Jeżeli w lewej przesłance cut-formuła występuje po obu stronach sekwentu, to redukcja całkowita, tak jak w przypadku aksjomatu.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

A. Zakładamy, że $RR > 1$

a) Jeżeli w lewej przesłance cut-formuła występuje po obu stronach sekwentu, to redukcja całkowita, tak jak w przypadku aksjomatu. fragment dowodu o postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma[\varphi] \Rightarrow \Delta[\varphi] \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma[\varphi], \Pi \Rightarrow \Delta^*, \Sigma}$$

gdzie $\Gamma[\varphi]$ oznacza, że φ występuje w Γ

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

A. Zakładamy, że $RR > 1$

a) Jeżeli w lewej przesłance cut-formuła występuje po obu stronach sekwentu, to redukcja całkowita, tak jak w przypadku aksjomatu. fragment dowodu o postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma[\varphi] \Rightarrow \Delta[\varphi] \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma[\varphi], \Pi \Rightarrow \Delta^*, \Sigma}$$

gdzie $\Gamma[\varphi]$ oznacza, że φ występuje w Γ zostaje zastąpiony przez:

$$(C)(W), (P) \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma[\varphi], \Pi \Rightarrow \Delta^*, \Sigma}$$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

b) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą tylko na następniku:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

b) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą tylko na następniku:

1-przesłankowe reguły, np. przypadek $(\Rightarrow \vee)$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

b) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą tylko na następniku:

1-przesłankowe reguły, np. przypadek $(\Rightarrow \vee)$

fragment dowodu o postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \vee \chi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \vee \chi} \Rightarrow \vee)$$

zostaje zastąpiony przez:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

b) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą tylko na następniku:

1-przesłankowe reguły, np. przypadek $(\Rightarrow \vee)$
fragment dowodu o postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \vee \chi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \vee \chi} (\Rightarrow \vee)$$

zostaje zastąpiony przez:

$$(\Rightarrow \vee) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \vee \chi} (Mix)$$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły – tylko ($\Rightarrow \wedge$):

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły – tylko $(\Rightarrow \wedge)$:
fragment dowodu o postaci:

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \chi}{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \wedge \chi} (\Rightarrow \wedge)}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \wedge \chi} (Mix)$$

zostaje zastąpiony przez:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły – tylko $(\Rightarrow \wedge)$:
fragment dowodu o postaci:

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \chi}{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \wedge \chi} (\Rightarrow \wedge)}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \wedge \chi} (Mix)$$

zostaje zastąpiony przez:

$$(M) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi} \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \chi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \chi} (\Rightarrow \wedge)}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \wedge \chi} (\Rightarrow \wedge)$$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

c) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą tylko na poprzedniku:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

c) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą tylko na poprzedniku:
 przypadek $(\wedge \Rightarrow)$ – frg. dowodu postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\psi, \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\psi \wedge \chi, \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma} \wedge \Rightarrow)}{\Gamma, \psi \wedge \chi, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

$$(\wedge \Rightarrow)(P \Rightarrow) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \psi, \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \psi, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma} (Mix)}{\Gamma, \psi \wedge \chi, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma}$$

analogicznie dla $(W \Rightarrow)$, $(C \Rightarrow)$, $(P \Rightarrow)$ a dla 2-przesłankowej $(\vee \Rightarrow)$ analogicznie do $(\Rightarrow \Delta)$ w b)

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

d) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą na obu stronach sekwentu:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

d) przypadki gdy cut-formuła jest parametrem a prawa przesłanka jest otrzymana przez regułę działającą na obu stronach sekwentu: przypadek $(\Rightarrow \rightarrow)$ – frg. dowodu postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\psi, \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \chi}{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \rightarrow \chi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \rightarrow \chi} (\Rightarrow \rightarrow)$$

$$(\Rightarrow \rightarrow)(P \Rightarrow) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \psi, \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \chi}{\Gamma, \psi, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \chi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi \rightarrow \chi} (Mix)$$

analogicznie dla $(\neg \Rightarrow)$, $(\Rightarrow \neg)$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły – tylko ($\rightarrow\Rightarrow$): frg. dowodu postaci:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły – tylko $(\rightarrow\Rightarrow)$: frg. dowodu postaci:

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \quad \chi, \varphi^n, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\psi \rightarrow \chi, \varphi^{k+n}, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Sigma, \Xi} (\rightarrow\Rightarrow)}{\Gamma, \psi \rightarrow \chi, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (Mix)$$

$$\frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi} (\rightarrow\Rightarrow) \quad \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \chi, \varphi^n, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\Gamma, \chi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Xi} (Mix) \quad \frac{\Gamma, \chi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Xi}{\chi, \Gamma, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Xi} (P \Rightarrow)}{(C)(P) \frac{\psi \rightarrow \chi, \Gamma, \Pi, \Gamma, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Delta, \Xi}{\Gamma, \psi \rightarrow \chi, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi}}$$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

e) przypadki gdy cut-formuła jest formułą przesłankową reguły zastosowanej do prawego sekwentu-przesłanki:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

e) przypadki gdy cut-formuła jest formułą przesłankową reguły zastosowanej do prawego sekwentu-przesłanki:

przypadek $(\Rightarrow \rightarrow)$ – fragment dowodu o postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\varphi^{k-1}, \Pi \Rightarrow \Sigma, \varphi \rightarrow \psi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \varphi \rightarrow \psi} (\Rightarrow \rightarrow)$$

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi}$$

$$(W \Rightarrow) \frac{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi}{\varphi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi}$$

$$(\Rightarrow \rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \varphi \rightarrow \psi}$$

analogicznie dla pozostałych reguł 1-przesłankowych.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły: przypadek $(\rightarrow\Rightarrow)$ – frg. dowodu o postaci:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły: przypadek $(\rightarrow\Rightarrow)$ – frg. dowodu o postaci:

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \quad \varphi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\psi \rightarrow \varphi, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Sigma, \Xi} (\rightarrow\Rightarrow)}{\Gamma, \psi \rightarrow \varphi, \Pi^*, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (Mix)$$

jeżeli φ nie jest w Π ($\Pi^* = \Pi$), to zostaje zastąpiony przez:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

2-przesłankowe reguły: przypadek $(\rightarrow\Rightarrow)$ – frg. dowodu o postaci:

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \quad \varphi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\psi \rightarrow \varphi, \Pi, \Lambda \Rightarrow \Sigma, \Xi} (\rightarrow\Rightarrow)}{\Gamma, \psi \rightarrow \varphi, \Pi^*, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (Mix)$$

jeżeli φ nie jest w Π ($\Pi^* = \Pi$), to zostaje zastąpiony przez:

$$\frac{\Pi \Rightarrow \Sigma, \psi \quad \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Xi} (Mix)}{\varphi, \Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Xi} (W \Rightarrow)}{\frac{\psi \rightarrow \varphi, \Pi, \Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Sigma, \Delta, \Xi}{\Gamma, \psi \rightarrow \varphi, \Pi^*, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (\rightarrow\Rightarrow)} (P)$$

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

jeżeli φ jest w Π , to zostaje zastąpiony przez:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

jeżeli φ jest w Π , to zostaje zastąpiony przez:

$$\begin{array}{c}
 (Mix) \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi} \quad \frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi, \Lambda \Rightarrow \Xi}{\Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Xi} (Mix)}{\varphi, \Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Xi} (W \Rightarrow)}{\frac{\psi \rightarrow \varphi, \Gamma, \Pi^*, \Gamma, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Delta, \Xi}{\Gamma, \psi \rightarrow \varphi, \Pi^*, \Lambda^* \Rightarrow \Delta, \Sigma, \Xi} (\rightarrow \Rightarrow)} (P)(C)
 \end{array}$$

przypadek $(\vee \Rightarrow)$ analogicznie.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

f) przypadki gdy cut-formuła jest formułą główną reguły zastosowanej do prawego sekwentu-przesłanki:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: (Mix) o głębokości $< n$ jest eliminowalny.

f) przypadki gdy cut-formuła jest formułą główną reguły zastosowanej do prawego sekwentu-przesłanki:

przypadek $(\Rightarrow \rightarrow)$ – fragment dowodu o postaci:

$$(Mix) \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \frac{\varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\varphi^{k-1}, \Pi \Rightarrow \Sigma, \varphi \rightarrow \psi}}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \varphi \rightarrow \psi} (\Rightarrow \rightarrow)$$

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi^i \quad \varphi^k, \Pi \Rightarrow \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi} (Mix)$$

$$(W \Rightarrow) \frac{\varphi, \Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \psi}{\Gamma, \Pi \Rightarrow \Delta, \Sigma, \varphi \rightarrow \psi} (\Rightarrow \rightarrow)$$

analogicznie dla pozostałych reguł 1-przesłankowych.

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: j.w.
reguły 2-przesłankowe – przypadek ($\forall \Rightarrow$): frg. postaci:

System LK – eliminacja cięcia:

P. 2.2. krok indukcyjny po głębokości (Mix). Zał. ind.: j.w.

reguły 2-przesłankowe – przypadek $(\vee \Rightarrow)$: frg. postaci:

$$\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi^i \quad \frac{\varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma \quad \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\varphi \vee \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma} (\vee \Rightarrow)}{\Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma} (Mix)$$

$$\frac{\frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi^i \quad \varphi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \varphi, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma} \quad \frac{\Gamma \Rightarrow \Delta, \varphi \vee \psi^i \quad \psi, \Pi \Rightarrow \Sigma}{\Gamma, \psi, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma}}{\frac{\varphi, \Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma \quad \psi, \Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma}{\varphi \vee \psi, \Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma}} (P \Rightarrow)$$

$$\frac{S_L \quad \varphi \vee \psi, \Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma}{\frac{\Gamma, \Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Delta, \Sigma}{\Gamma, \Pi^* \Rightarrow \Delta, \Sigma} (P)(C)} (Mix)$$

analogicznie dla $(\rightarrow \Rightarrow)$ – uwaga na podprzypadki! Analogicznie dowiedzimy redukcji głębokości (Mix) przy założeniu, że LP : 1

Eliminacja cięcia:

Niektóre konsekwencje eliminacji cięcia:

- dowód rozstrzygalności rachunku zdań w wersji klasycznej i intuicjonistycznej

Eliminacja cięcia:

Niektóre konsekwencje eliminacji cięcia:

- dowód rozstrzygalności rachunku zdań w wersji klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności logiki klasycznej i intuicjonistycznej

Eliminacja cięcia:

Niektóre konsekwencje eliminacji cięcia:

- dowód rozstrzygalności rachunku zdań w wersji klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności logiki klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności arytmetyki bez reguły indukcji

Eliminacja cięcia:

Niektóre konsekwencje eliminacji cięcia:

- dowód rozstrzygalności rachunku zdań w wersji klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności logiki klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności arytmetyki bez reguły indukcji
- dowód twierdzenia o interpolacji dla logiki klasycznej i intuicjonistycznej

Eliminacja cięcia:

Niektóre konsekwencje eliminacji cięcia:

- dowód rozstrzygalności rachunku zdań w wersji klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności logiki klasycznej i intuicjonistycznej
- dowód niesprzeczności arytmetyki bez reguły indukcji
- dowód twierdzenia o interpolacji dla logiki klasycznej i intuicjonistycznej

Twierdzenie o niesprzeczności LK: $\Rightarrow$ nie jest dowiedlne w LK.

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł:

Większość wymienionych przez nas konsekwencji eliminacji cięcia jest pochodną tzw. *własności podformuł*. Wyróżnijmy 3 znaczenia:

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł:

Większość wymienionych przez nas konsekwencji eliminacji cięcia jest pochodną tzw. *własności podformuł*. Wyróżnijmy 3 znaczenia:

- 1 Reguła posiada tę własność wtedy gdy w sekwentach-przesłankach występują tylko podformuły formuł z sekwentu-wniosku.

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł:

Większość wymienionych przez nas konsekwencji eliminacji cięcia jest pochodną tzw. *własności podformuł*. Wyróżnijmy 3 znaczenia:

- 1 Reguła posiada tę własność wtedy gdy w sekwentach-przesłankach występują tylko podformuły formuł z sekwentu-wniosku.
- 2 System RS posiada tę własność wtedy gdy każda reguła ją posiada.

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł:

Większość wymienionych przez nas konsekwencji eliminacji cięcia jest pochodną tzw. *własności podformuł*. Wyróżnijmy 3 znaczenia:

- 1 Reguła posiada tę własność wtedy gdy w sekwentach-przesłankach występują tylko podformuły formuł z sekwentu-wniosku.
- 2 System RS posiada tę własność wtedy gdy każda reguła ją posiada.
- 3 Dowód sekwentu S posiada własność podformuł wtedy gdy wszystkie sekwenty w nim występujące składają się tylko z podformuł S.

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł:

Większość wymienionych przez nas konsekwencji eliminacji cięcia jest pochodną tzw. *własności podformuł*. Wyróżnijmy 3 znaczenia:

- 1 Reguła posiada tę własność wtedy gdy w sekwentach-przesłankach występują tylko podformuły formuł z sekwentu-wniosku.
- 2 System RS posiada tę własność wtedy gdy każda reguła ją posiada.
- 3 Dowód sekwentu S posiada własność podformuł wtedy gdy wszystkie sekwenty w nim występujące składają się tylko z podformuł S.

Uwaga: jeżeli system RS ma własność podformuł, to i każdy dowód w tym systemie ją posiada, ale nie odwrotnie.

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia
- Kartezjańskie – rozwiązanie problemu sprowadzalne do rozwiązania podproblemów

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia
- Kartezjańskie – rozwiązanie problemu sprowadzalne do rozwiązania podproblemów
- teori dowodowe – dowód jest prowadzony od tyłu (od twierdzenia do aksjomatów)

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia
- Kartezjańskie – rozwiązanie problemu sprowadzalne do rozwiązania podproblemów
- teoriowodowe – dowód jest prowadzony od tyłu (od twierdzenia do aksjomatów)
- metodologiczne (w RS) – reguła cięcia jest eliminowalna

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia
- Kartezjańskie – rozwiązanie problemu sprowadzalne do rozwiązania podproblemów
- teori dowodowe – dowód jest prowadzony od tyłu (od twierdzenia do aksjomatów)
- metodologiczne (w RS) – reguła cięcia jest eliminowalna
- met. (w RS, Tab) – wszystkie reguły systemu mają własność podformuł

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia
- Kartezjańskie – rozwiązanie problemu sprowadzalne do rozwiązania podproblemów
- teoriowodowe – dowód jest prowadzony od tyłu (od twierdzenia do aksjomatów)
- metodologiczne (w RS) – reguła cięcia jest eliminowalna
- met. (w RS, Tab) – wszystkie reguły systemu mają własność podformuł
- met. (w Tab) – wszystkie reguły są regułami eliminacji

Eliminacja cięcia:

Różne znaczenia analityczności:

- Euklidesowe – dowód przez równoważnościowe przekształcenia
- Kartezjańskie – rozwiązanie problemu sprowadzalne do rozwiązania podproblemów
- teori dowodowe – dowód jest prowadzony od tyłu (od twierdzenia do aksjomatów)
- metodologiczne (w RS) – reguła cięcia jest eliminowalna
- met. (w RS, Tab) – wszystkie reguły systemu mają własność podformuł
- met. (w Tab) – wszystkie reguły są regułami eliminacji
- met. (w RS, DN) – stosowalność reguł jest ograniczona do wyznaczonego zbioru formuł (np. zbioru podformuł dowodzonej formuły)

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł a analityczność:

Przyjmijmy następujące definicje:

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł a analityczność:

Przyjmijmy następujące definicje:

- 1 System RS, w którym stosowalność reguł w dowodzie jest ograniczona do wyznaczonego zbioru formuł (np. zbioru podformuł dowodzonego sekwentu lub jakiegoś dobrze zdefiniowanego ich nadzbioru) jest *(słabo) analityczny*.

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł a analityczność:

Przyjmijmy następujące definicje:

- 1 System RS, w którym stosowalność reguł w dowodzie jest ograniczona do wyznaczonego zbioru formuł (np. zbioru podformuł dowodzonego sekwentu lub jakiegoś dobrze zdefiniowanego ich nadzbioru) jest (*słabo*) *analityczny*.
- 2 System RS, który posiada własność podformuł będziemy określać jako *ściśle analityczny*.

Eliminacja cięcia:

Własność podformuł a analityczność:

Przyjmijmy następujące definicje:

- 1 System RS, w którym stosowalność reguł w dowodzie jest ograniczona do wyznaczonego zbioru formuł (np. zbioru podformuł dowodzonego sekwentu lub jakiegoś dobrze zdefiniowanego ich nadzbioru) jest (*słabo*) *analityczny*.
- 2 System RS, który posiada własność podformuł będziemy określać jako *ściśle analityczny*.

Uwaga1: System RS, w którym każdy dowód posiada własność podformuł jest (*słabo*) analityczny.

Rozstrzygalność:

Preliminaria – Uogólnienie pojęcia dowodu:

Rozstrzygalność:

Preliminaria – Uogólnienie pojęcia dowodu:

- Drzewo, w którym niekoniecznie każdy liść jest sekwentem aksjomatycznym, ale które spełnia pozostałe dwa warunki definicji dowodu, to *dedukcja sekwentu S*.

Rozstrzygalność:

Preliminaria – Uogólnienie pojęcia dowodu:

- Drzewo, w którym niekoniecznie każdy liść jest sekwentem aksjomatycznym, ale które spełnia pozostałe dwa warunki definicji dowodu, to *dedukcja sekwentu* S .
- Niech $\mathcal{D}$ będzie dedukcją S , a X oznacza zbiór wszystkich liści drzewa $\mathcal{D}$, które nie są sekwentami aksjomatycznymi, wtedy $\mathcal{D}$ jest dedukcją S z X ($X \vdash S$).

Rozstrzygalność:

Preliminaria – Uogólnienie pojęcia dowodu:

- Drzewo, w którym niekoniecznie każdy liść jest sekwentem aksjomatycznym, ale które spełnia pozostałe dwa warunki definicji dowodu, to *dedukcja sekwentu* S .
- Niech $\mathcal{D}$ będzie dedukcją S , a X oznacza zbiór wszystkich liści drzewa $\mathcal{D}$, które nie są sekwentami aksjomatycznymi, wtedy $\mathcal{D}$ jest dedukcją S z X ($X \vdash S$).

Uwaga: W szczególności dedukcja z pustym X jest dowodem S .

Rozstrzygalność:

Preliminaria – drzewo dowodowe sekwentu S

Rozstrzygalność:

Preliminaria – drzewo dowodowe sekwentu S

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem S jest *drzewem dowodowym sekwentu S* .

Rozstrzygalność:

Preliminaria – drzewo dowodowe sekwentu S

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem S jest *drzewem dowodowym sekwentu S* .
- 2 Jeżeli S' jest nieatomowym liściem w drzewie dowodowym sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu T powyżej sekwentu S' jest drzewem dowodowym sekwentu S , pod warunkiem, że T jest podstawieniem przesłanki a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł jednoprzestankowych.

Rozstrzygalność:

Preliminaria – drzewo dowodowe sekwentu S

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem S jest *drzewem dowodowym sekwentu S* .
- 2 Jeżeli S' jest nieatomowym liściem w drzewie dowodowym sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu T powyżej sekwentu S' jest drzewem dowodowym sekwentu S , pod warunkiem, że T jest podstawieniem przesłanki a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł jednoprzestankowych.
- 3 Jeżeli S' jest nieatomowym liściem w drzewie dowodowym sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentów T i T' powyżej sekwentu S' jest drzewem dowodowym sekwentu S , pod warunkiem, że T jest podstawieniem lewej przesłanki, T' jest podstawieniem prawej przesłanki, a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł dwuprzestankowych.

Rozstrzygalność:

Preliminaria – drzewo dowodowe sekwentu S

- 1 Każde jednoelementowe drzewo, którego węzeł jest sekwentem S jest *drzewem dowodowym sekwentu S* .
- 2 Jeżeli S' jest nieatomowym liściem w drzewie dowodowym sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentu T powyżej sekwentu S' jest drzewem dowodowym sekwentu S , pod warunkiem, że T jest podstawieniem przesłanki a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł jednoprzestankowych.
- 3 Jeżeli S' jest nieatomowym liściem w drzewie dowodowym sekwentu S , to drzewo uzyskane przez dopisanie sekwentów T i T' powyżej sekwentu S' jest drzewem dowodowym sekwentu S , pod warunkiem, że T jest podstawieniem lewej przesłanki, T' jest podstawieniem prawej przesłanki, a S' jest podstawieniem wniosku jednej z reguł dwuprzestankowych.
- 4 Nic więcej nie jest drzewem dowodowym sekwentu S .

Rozstrzygalność:

Preliminaria – dowód/dedukcja S a drzewo dowodowe S :

Rozstrzygalność:

Preliminaria – dowód/dedukcja S a drzewo dowodowe S :

Oba pojęcia są wprowadzone indukcyjnymi definicjami szczególnego rodzaju drzew, jednak budowanymi w różny sposób. Definicja dowodu/dedukcji zaczyna od liści i pokazuje jak dojść do korzenia, natomiast definicja drzewa dowodowego zaczyna od korzenia i pokazuje jak dojść do liści.

Rozstrzygalność:

Preliminaria – dowód/dedukcja S a drzewo dowodowe S :

Oba pojęcia są wprowadzone indukcyjnymi definicjami szczególnego rodzaju drzew, jednak budowanymi w różny sposób. Definicja dowodu/dedukcji zaczyna od liści i pokazuje jak dojść do korzenia, natomiast definicja drzewa dowodowego zaczyna od korzenia i pokazuje jak dojść do liści.

Definicja taka jest przydatniejsza jako podstawa dla stosowania indukcji wstępującej po gałęziach konstruowanego drzewa. Zależność między dwoma ujęciami oddaje poniższy:

Rozstrzygalność:

Preliminaria – dowód/dedukcja S a drzewo dowodowe S :

Oba pojęcia są wprowadzone indukcyjnymi definicjami szczególnego rodzaju drzew, jednak budowanymi w różny sposób. Definicja dowodu/dedukcji zaczyna od liści i pokazuje jak dojść do korzenia, natomiast definicja drzewa dowodowego zaczyna od korzenia i pokazuje jak dojść do liści.

Definicja taka jest przydatniejsza jako podstawa dla stosowania indukcji wstępującej po gałęziach konstruowanego drzewa.

Zależność między dwoma ujęciami oddaje poniższy:

Fakt15: $\mathcal{D}$ jest dedukcją S z X wtw $\mathcal{D}$ jest drzewem dowodowym sekwentu S , w którym X jest podzbiorem zbioru liści.

Rozstrzygalność:

Drzewa dowodowe kompletne:

Rozstrzygalność:

Drzewa dowodowe kompletne:

to drzewa dowodowe, w których każdy liść jest sekwentem atomowym. Dla drzew dowodowych zachodzi ważny:

Rozstrzygalność:

Drzewa dowodowe kompletne:

to drzewa dowodowe, w których każdy liść jest sekwentem atomowym. Dla drzew dowodowych zachodzi ważny:

Lemat16: Każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do drzewa kompletnego

Rozstrzygalność:

Drzewa dowodowe kompletne:

to drzewa dowodowe, w których każdy liść jest sekwentem atomowym. Dla drzew dowodowych zachodzi ważny:

Lemat16: Każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do drzewa kompletnego

Dowód: Wystarczy zawsze wybierać pierwszy od lewej nieatomowy sekwent-liść i stosować do niego logiczną regułę (po ewentualnych permutacjach) do pierwszej od lewej nieatomowej formuły. Własność podformuł zapewnia skończoność takiej procedury.

Rozstrzygalność:

Drzewa dowodowe kompletne:

to drzewa dowodowe, w których każdy liść jest sekwentem atomowym. Dla drzew dowodowych zachodzi ważny:

Lemat16: Każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do drzewa kompletnego

Dowód: Wystarczy zawsze wybierać pierwszy od lewej nieatomowy sekwent-liść i stosować do niego logiczną regułę (po ewentualnych permutacjach) do pierwszej od lewej nieatomowej formuły. Własność podformuł zapewnia skończoność takiej procedury.

Prostą konsekwencją powyższego lematu jest:

Rozstrzygalność:

Drzewa dowodowe kompletne:

to drzewa dowodowe, w których każdy liść jest sekwentem atomowym. Dla drzew dowodowych zachodzi ważny:

Lemat16: Każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do drzewa kompletnego

Dowód: Wystarczy zawsze wybierać pierwszy od lewej nieatomowy sekwent-liść i stosować do niego logiczną regułę (po ewentualnych permutacjach) do pierwszej od lewej nieatomowej formuły. Własność podformuł zapewnia skończoność takiej procedury.

Prostą konsekwencją powyższego lematu jest:

Fakt17: Każde kompletne drzewo dowodowe sekwentu S jest dowodem S albo dedukcją S z niepustego zbioru atomowych (nieaksjomatycznych) sekwentów X .

Rozstrzygalność:

Zbieżność

System RS jest zbieżny (confluent) wtw, jeżeli sekwent jest dowiedlny, to dowolne drzewo dowodowe z tym sekwentem jako korzeniem można poszerzyć tak, że uzyskamy dowód tego sekwentu.

Rozstrzygalność:

Zbieżność

System RS jest zbieżny (confluent) wtw, jeżeli sekwent jest dowiedlny, to dowolne drzewo dowodowe z tym sekwentem jako korzeniem można poszerzyć tak, że uzyskamy dowód tego sekwentu.

LK nawet bez (Cut) jest niezbieżne. Przyczyną braku zbieżności LK jest występowanie kontrakcji, osłabiania, G-reguły ($\Rightarrow \vee$) i ($\wedge \Rightarrow$) oraz k-niezależna reguła ($\rightarrow \Rightarrow$).

Rozstrzygalność:

Zbieżność

System RS jest zbieżny (confluent) wtw, jeżeli sekwent jest dowiedlny, to dowolne drzewo dowodowe z tym sekwentem jako korzeniem można poszerzyć tak, że uzyskamy dowód tego sekwentu.

LK nawet bez (Cut) jest niezbieżne. Przyczyną braku zbieżności LK jest występowanie kontrakcji, osłabiania, G-reguły ($\Rightarrow \vee$) i ($\wedge \Rightarrow$) oraz k-niezależna reguła ($\rightarrow \Rightarrow$).

Uwaga: W LK w rezultacie braku zbieżności mimo iż S jest dowiedlny, to można otrzymać jego drzewo dowodowe, które nie jest dowodem S.

Rozstrzygalność:

Zbieżność

Dla LK-K bez (Cut) zachodzi zbieżność:

Rozstrzygalność:

Zbieżność

Dla LK-K bez (Cut) zachodzi zbieżność:

Lemat18: Jeżeli S jest dowiedlne w LK-K, to każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do dowodu S w LK-K.

Rozstrzygalność:

Zbieżność

Dla LK-K bez (Cut) zachodzi zbieżność:

Lemat18: Jeżeli S jest dowiedlne w LK-K, to każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do dowodu S w LK-K.

Konsekwencją powyższych jest:

Rozstrzygalność:

Zbieżność

Dla LK-K bez (Cut) zachodzi zbieżność:

Lemat18: Jeżeli S jest dowiedlne w LK-K, to każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do dowodu S w LK-K.

Konsekwencją powyższych jest:

Twierdzenie19: O rozstrzygalności dla LK-K: Dla dowolnego S w skończony sposób można wykazać, że jest dowiedlne lub dowodu nie posiada.

Rozstrzygalność:

Zbieżność

Dla LK-K bez (Cut) zachodzi zbieżność:

Lemat18: Jeżeli S jest dowiedlne w LK-K, to każde drzewo dowodowe sekwentu S można poszerzyć do dowodu S w LK-K.

Konsekwencją powyższych jest:

Twierdzenie19: O rozstrzygalności dla LK-K: Dla dowolnego S w skończony sposób można wykazać, że jest dowiedlne lub dowodu nie posiada.

Uwaga: Dla LK też można dowieść rozstrzygalności ale wymaga to uwzględnienia konieczności "backtrackingu" – rozważania różnych poszerzeń danego drzewa dowodowego.